

De zwart-wit service van Optima Bank

Date : 15 juni 2016

witwasschema met behulp van TAK 23

2007

meneer X met € 500.000 zwart geld

€ 500.000 via Optima (verzekeringmakelaar)

naar Lombard (Luxemburg)

in TAK 23

8 jaar wachten

2015

terug naar België via Optima Bank

Optima of Optima Global Estate

meneer X met € 500.000 wit geld

Wat is dat nu eigenlijk met die Optima Bank? Enkele feiten chronologisch op een rijtje:

- Er waren geen klachten tegen Optima Bank. Niemand klaagde dat hij of zij zijn geld niet kreeg.
- Er komt een perslek uit de Nationale Bank over een onderzoek naar Optima Bank. Normaal lekt de Nationale Bank nooit.
- Optima Bank verliest haar bankvergunning.

- De woordvoerder van de FOD Financiën verklaart spontaan dat Optima Bank failliet zal gaan. Normaal doet de woordvoerder van Financiën nooit dergelijke zwaar geladen uitspraken.
- Optima verliest haar verzekeringsvergunning.
- De minister van Financiën komt verklaren dat Optima alles zal kunnen terug betalen. Er is dus eigenlijk niets aan de hand.
- Optima Bank legt de boeken neer en wordt failliet verklaard

Wat is er nu eigenlijk gebeurd? De overheid heeft een speler uit de bankenmarkt gehaald. Meer niet. Waarom? Omdat die speler het spel niet correct speelde.

“Pas op, zegt mijn bron, Optima was niet persé op zoek naar zwart geld bij haar klanten. Altijd moest er eerst worden gepolst naar wit geld. Maar als zwart ter sprake, kwam dan was er ook altijd een oplossing voor handen.” Die oplossing luistert naar de naam 'tijd'.

Hoe werkt het concreet? Onze bron legt het systeem uit. Mijnheer X heeft 500.000 euro zwart geld die hij graag als wit geld terug naar boven ziet komen. Hij schrijft de 500.000 euro over op de rekening van de verzekeringsmakelaar Optima. Die neemt een commissie van 3 procent en schuift het bedrag meestal door naar Lombard in Luxemburg, marktleider in de verzekeringsproducten Tak 23. Zoals de wet het voorschrijft belegt die het geld in aandelen en andere financiële producten. En dan is het wachten. 8 jaar lang wachten.

Op zich is dat niet zo erg, aldus onze financiële *deep throat*. Het geld brengt op en binnen Tak 23 is er geen roerende voorheffing verschuldigd. Waarom precies 8 jaar wachten? Omdat de fiscus in het algemeen en de BBI (Bijzondere Belastinginspectie) in het bijzonder slechts 7 jaar terug kunnen gaan in hun onderzoek naar fiscale fraude. Om technische redenen komt daar één jaar bij. Na het uitzitten van die periode kan de verzekeringsnemer de fondsen opvragen en repatriëren naar België via Optima Bank. Die ze op haar beurt doorstort aan Optima verzekeringen of Optima vastgoed. Die koopt daarmee op naam van mijnheer X een appartement in Antwerpen en/of een aantal beleggingsproducten in België. Na enige tijd kan mijnheer X die aankopen verzilveren en meteen is zijn zwart geld wit geworden voor de fiscus.

Waar zit de adder onder het gras? Bij Optima

Bank. Die heeft de plicht de Cel voor Financiële Informatie (CFI) te verwittigen wanneer de herkomst van de gelden uit Luxemburg onzeker is. Maar aangezien die fondsen al 8 jaar stilstaan, kan de fiscus er geen onderzoek meer naar doen en er ook geen aanslag meer op vestigen. Het gaat dus om fiscaal verjaard (zwart) kapitaal; waarvoor in principe toch nog een fiscale regularisatie moest aangevraagd worden en waarop alsnog een heffing (die kon oplopen tot 35 %) moest betaald worden. Fondsen van die aard mocht Optima Bank wettelijk gezien ook niet in ontvangst nemen zonder de CFI in te lichten. Optima Bank schond vermoedelijk de wettelijke bepalingen en zei niets tegen de CFI. Optima verzekeringen was daarmee meteen ook ingedekt. Ze kregen het geld van de bank en dus was het – ogenschijnlijk - oké.

Daarmee is ook het motief blootgelegd waarom Optima met de overname van **Ethias** in 2011 een bank in huis wou halen; want zo creëerde het voor zichzelf de mogelijkheid om “binnenskamers” en zonder mededeling aan de CFI fiscaal besmet geld terug naar België te halen. Wegens het verder verstrengen van de anti-witwasbepalingen waren andere Belgische banken in die periode zeer terughoudend om geld uit het buitenland te aanvaarden als de rekeninghouder niet kon bewijzen dat de buitenlandse sommen, die hij wou terugbrengen, in het verleden hun normaal fiscaal regime hadden ondergaan. Nu Optima zelf zijn klanten massaal had overtuigd om in het buitenland te gaan beleggen zaten die met een probleem en was Optima met de veranderde tijdsgeest voor ogen genoodzaakt om een eigen bank te verwerven.

Karel Anthonissen van de BBI Gent wist van dit systeem. Hij wist ook dat er in de periode 2007-2008 zeer veel geld naar via Optima naar Lombard vertrok. Waarom? Omdat in die

periode nieuwe regels van kracht werden die zwart geld makkelijker opspoorbaar maakten. De BBI viel in 2012 spectaculair binnen bij Optima. Maar de rechter verbood het gebruik van de in beslag genomen informatie. Volgens Optima ging de BBI bij de inval haar boekje te buiten omdat ze vertrouwelijke info in beslag nam die gedekt is door het beroepsgeheim. De rechtbank volgt die redenering. "De uitgevoerde visitatie is volstrekt nietig. De gegevens zijn totaal onbruikbaar en moeten teruggegeven worden", aldus de rechter in het vonnis.

2008 plus 8 is 2016. De tijd drong dus voor de fiscus. Nu er een **strafonderzoek** loopt naar Optima Bank en de bank het faillissement heeft aangevraagd, kan de BBI uitkijken naar nieuwe opportuniteiten om de geldstromen binnen Optima alsnog te identificeren.